

Openbaar

Zaaknummer: 364088

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen College: D: (Schriftelijke) vraag over jaarverslag Energietransitie 2025

Collegedatum: 23 juni 2026

Kernboodschap

Druten is goed op weg haar doelstelling op het gebied van energiebesparing en duurzame energieopwek voor 2030 te behalen. Ook gebeurt er al veel om inwoners te helpen hun woningen te verduurzamen, maar op dat vlak is verdere versnelling nodig. De plannen hiervoor worden op dit moment verder uitgewerkt. Dit najaar maken we beleid voor de ondersteuning van sportclubs bij verduurzaming en in 2027 gaan we aan de slag met de verduurzaming van straatverlichting. Op de besteding van middelen uit Omgevingsfondsen hebben we geen directe invloed.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
18 december 2025	Z/25/320235 Vaststelling Lokale Energiestrategie (LES) Druten

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. Het energieverbruik van de gebouwde omgeving (woningen en utiliteit) is met 538 TJ het grootst. Subsidies hiervoor is een mooi instrument, echter voor veel bewoners is dit slechts een klein deel van de investering welke gedaan moet worden.

o Hoe kan het gebiedsfonds van de gerealiseerde zonnevelden gebruikt worden om gezamenlijke investeringen te doen om bewoners te helpen verduurzamen.

Er is op dit moment één gebiedsfonds, dat voor het drijvende zonnepark op de Uivermeertjes. Bij oprichting van gebiedsfonds Uivermeertjes is afgesproken dat de middelen ten goede komen van initiatieven in Deest. Ook wordt er gewerkt aan een gezamenlijk omgevingsfonds voor de andere zonneparken en (in de toekomst) batterijen. Als gemeente hebben we geen zeggenschap over de besteding van de middelen uit een gebiedsfonds of omgevingsfonds. Een bewonerscollectief kan een aanvraag voor verduurzaming indienen bij het gebiedsfonds. Als de aanvraag voldoet aan de

doelstellingen en het regelement van het gebiedsfonds, dan kan deze gehonoreerd worden.

o Kunnen er eisen gesteld worden aan nog te vergunnen projecten (RO en Energie) om breder te bijdragen aan verduurzaming?

Als gemeente kunnen we de meeste impact maken als we zelf opdrachtgever zijn. Dat zijn we in het geval van (gemeentelijk) maatschappelijk vastgoed, bij de uitgifte van eigen grond en projecten in de openbare ruimte (Grond/Weg/Waterbouw). Tijdens een aanbestedingstraject kunnen we eisen stellen. We kunnen bijvoorbeeld een maximale milieukostenindicator (MKI)-waarde meegeven of een minimaal percentage circulariteit. Ook kunnen we werken met selectiecriteria op het thema duurzaamheid. Deze criteria wegen dan mee in de afweging aan welke marktpartij de opdracht gegund wordt.

Een projectontwikkelaar moet altijd voldoen aan de landelijke bouwtechnische eisen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). De gemeente kan hierop via de vergunningverlening of het omgevingsplan geen aanvullende c.q. strengere bouwtechnische eisen stellen. Wel is het mogelijk om via een anterieure overeenkomst met ontwikkelaars aanvullende duurzaamheidsafspraken te maken. Hierbij moet de ontwikkelaar vrijwillig instemmen. Ook speelt de vraag of de afspraken niet neerkomen op het via privaatrecht omzeilen van de grenzen die het publiekrecht stelt. Vooral bij technische bouweisen en energieprestatie-eisen is de juridische ruimte beperkt en onderwerp van rechtspraak.

De gemeente kan in het omgevingsplan regels opnemen die te maken hebben met duurzaamheid, mits deze nodig zijn voor een goede fysieke leefomgeving. Gemeentelijk beleid kan richting geven aan de gewenste ambities, maar op zichzelf geen juridisch bindende verplichtingen opleggen.

Netbewust bouwen

Er komt via de Provinciale Verordening vanaf 2027 beleid dat netbewust bouwen verplicht maakt. Hoe dit er precies uit gaat zien is nog niet bekend.

De verwachting is dat een woningbouwproject dan een relatief kleine aansluiting krijgt. De ontwikkelaar mag zelf bepalen hoe hij met de beperkte capaciteit de woningen toch van voldoende energie voorziet. Mogelijke oplossingsrichtingen zijn betere isolatie, energiezuinige ventilatie, (slimme) warmtepompen met een goede energieprestatie en energiemanagementsystemen.

2. Verkeer en vervoer volgt met 482 TJ. Hier is de invloed van de gemeente beperkt, echter Straatverlichting valt hier ook onder, wat is er te doen aan verlichting met zonnecellen en tijd schakelingen (zonder af te doen aan veiligheid)?

Straatverlichting valt binnen onze Lokale Energiestrategie niet binnen de mobiliteit, maar binnen het spoor 'Verduurzamen bedrijven en maatschappelijk vastgoed', omdat het om ons eigen beheer en onderhoud gaat.

In 2027 stellen we een plan op om de verlichting te verduurzamen. We verwachten een grote besparing te behalen door LED-verlichting toe te passen. Vooralsnog zijn er geen plannen om slimme tijdschakelaars of verlichting met geïntegreerde zonnepanelen op te nemen.

3. De industrie volgt op een derde plek met 315 TJ. Ook is hier is de gemeentelijke invloed aanzienlijk kleiner. Naast nieuwe cijfers zijn er ook nieuwe technische oplossing zoals (kleinschalige wind oplossingen op dak). Hoe creëren we draagvlak en stellen we eisen aan nieuwe ontwikkelingen?

Voor meer informatie over de sturingsmogelijkheden bij ruimtelijke ontwikkelingen, zie het antwoord bij vraag 2b.

We zien dat het bij bestaande panden lastig is om zon (dan wel wind) op dak te realiseren. Vaak wordt er verwezen naar voorwaarden van de verzekering of een te zwakke dakconstructie.

Door netcongestie is de ruimte voor bedrijven om elektriciteit te krijgen zeer beperkt. Hierdoor kijken ondernemers actiever naar oplossingen voor besparing en eigen opwek. De gemeente ondersteunt ondernemers hierbij.

4. Hoe wordt de registratie van energie labels inzichtelijk gemaakt en wat is het plan om inwoners te bewegen om van label G naar hoger te komen?

Energielabels worden geregistreerd in EP-Online, het landelijke register dat RVO beheert. De labels zijn openbaar: iedereen kan per adres het energielabel raadplegen via EP-Online of zoekjeenergielabel.nl. Voor inzicht in de labelverdeling op wijk- en buurniveau gebruiken we de Klimaatmonitor en op adresniveau de brondata van EP-online.

We zetten al diverse instrumenten in om woningeigenaren te stimuleren hun woningen te verduurzamen, zoals isolatiesubsidies, energieadviezen, het energieloket en een communicatiecampagne. We zien dat er nog meer nodig is om inwoners te stimuleren maatregelen te nemen. Daarom zijn we bezig de communicatie te verbeteren en intensiveren. Daarnaast ontwikkelen we een wijkgerichte aanpak. Dit betekent dat we in specifieke wijken extra inzetten op het aanjagen van de verduurzaming met bijvoorbeeld deur-tot-deur-acties, bijeenkomsten en begeleiding.

5. De huidige campagnes hebben een beperkt resultaat gekend (2% Isolatie subsidies, 750 beschikbaar, 21 inwoners bij energie loket, 10 aanmeldingen voor smalle beurs) er is nog veel te behalen, de ambitie is verhoogd en we moeten versnellen, welke aanpassingen in de campagne kunnen voor deze versnelling zorgen?

Zie antwoord vraag 4. Daarnaast ontwikkelen we met partijen uit het sociale domein een aanvullende aanpak voor energiearmoede. We intensiveren en verankeren de aanpak zodat signalen direct opvolging krijgen. Denk aan zaken als een te hoge energierekening, schimmelvorming en tocht. De verwachting is dat de aanpak energiearmoede in het najaar van start gaat.

6. Het college wil beleid ontwikkelen voor de ondersteuning van sportclubs bij verduurzaming. Deze energiekosten hebben een grote impact op sportclubs. Wanneer krijgt de raad inzicht in dit beleid?

Er loopt op dit moment onderzoek naar de behoeften van sportclubs bij verduurzaming. Dit najaar zullen we dit uitwerken in nieuw beleid. Hierover zullen we de raad begin 2027 informeren.

7. Er is een verkenning gestart naar één omgevingsfonds voor de overige zonneparken in Druten. Naast de haalbaarheid kunnen we eisen en wensen stellen aan het gebruik voor regionale initiatieven?

Als gemeente kunnen we geen eisen stellen aan de besteding van de middelen uit een omgevingsfonds. Wel denken we mee en adviseren we over het reglement van het omgevingsfonds. In het reglement kun je spelregels opnemen over welke initiatieven aanspraak kunnen maken op een bijdrage. De rechtspersoon (stichting of coöperatie) die het fonds namens de inwoners beheert, besluit uiteindelijk over toekenning van aanvragen.

8. We blijven de vraag naar laadpalen en het aanbod ervan monitoren. Kunnen bewoners inspraak krijgen waar deze laadpalen geplaatst worden?

Eind 2024 hebben we inwoners gevraagd mee te denken over geschikte locaties voor laadpalen. Zij konden reageren op de voorgestelde plekken. Op basis van deze reacties hebben we de locaties waar nodig aangepast. Daarna hebben we geschikte locaties voor laadpalen aangewezen.

Bij nieuwe aanvragen voor laadpalen kiezen we eerst voor deze eerder afgestemde locaties. Het aantal elektrische auto's groeit echter snel. Daardoor neemt ook de vraag naar laadpalen toe. Daarom wijzen we steeds vaker nieuwe locaties aan. Dit doen we volgens het plaatsingsbeleid.

Voor elke nieuwe locatie nemen we een verkeersbesluit. Omwonenden kunnen hierop reageren. We maken het voornemen voor een nieuwe laadpaal bekend via het Gemeenteblad (op overheid.nl) en in de Maas en Waler.

Het is daarbij goed om te weten dat er tegen elke gekozen locatie bezwaar kan worden gemaakt. Uiteindelijk is het de taak van de gemeente om keuzes te maken. Het plaatsingsbeleid helpt ons daarbij.

Eerder dit jaar zijn we gestart met een proef waarbij we twee laadpalen hebben geplaatst zonder de parkeerplaatsen te reserveren voor elektrische auto's. Dat betekent dat ook auto's die niet elektrisch zijn, hier mogen parkeren. Deze aanpak maakt het makkelijker om laadpalen te plaatsen in wijken waar weinig parkeerplaatsen beschikbaar zijn. Het aantal parkeerplaatsen verandert namelijk niet. Met deze proef onderzoeken we of deze werkwijze kan helpen bij de snelle groei van het aantal laadpalen dat in de komende jaren nodig is, zonder dat dit tot overlast leidt voor omwonenden.

9. Slotvraag, al deze inspanning resulteren in meer FTE inspanningen, uit welk budget worden deze ingevuld?

De aanvullende formatie wordt gefinancierd vanuit de regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Jaarlijks ontvangt de gemeente Druten ruim 600.000 euro van het Rijk ten behoeve van capaciteit voor de energietransitie. Zie voor meer informatie paragraaf 3.1 van het Uitvoeringsprogramma Energietransitie gemeente Druten 2026 - 2027.